

דברת שלמה

פרשת כי תצא

הרה"ק רבי
שלמה
מלוזק

זי"ע

ניתן להשיג מדי

שבוע

לתרומות, הערות

אה"ק:

0583268992

gmail.com@9260874

עבור גליון "שפת אמת

המבואר" - נא להרשם

באימייל

לשמוע השיעור בשפת אמת

בא"י -0732951385,

בארה"ב (קול הלשון)

7183952440/3/1/2/9

יו"ר המערכת:

הרב יהודה הלוי וינגרטן -

מערכת הגהה:

הרב מרדכי יעקב שווייד

(מח"ס מנחת חיים)

חברי המערכת:

הרב אברהם ענגלענדער

הרב שמחה פרידמאן

(עורך הגליון "אהבת

שלום המבואר")

הרב יעקב שרגא לויפער

הקדמה . . . . . ג

פרק א'

הכתפיים הם כוחות הזכירה . . . . . ז

פרק ב'

כח הזכרון מחליש את כח הקרירות של

עמלק . . . . . ט

פרשת כי תצא

הקדמה

מאמר זה שנכתב על ידי אחד מגדולי תלמידיו וכותבי תורתו של המגיד ממעזריטש זי"ע, הלא הוא הרה"ק רבי שלמה מלוצק זי"ע, אודות האופן של חיבור השכל למידות המורגשות בנפש, הוא כוח הזכרון, היינו שכשאדם זוכר את ה', היינו ששכלו דבוק במציאותו ית"ש - גם כשהוא עוסק בענייני השונים, ימשיך את כוח המחשבה לתוך כוח הרגש והמעשה ומחבר ביניהם, אשר זהו תכלית הבריאה כידוע - להמשיך אור אלקותו ית"ש בעולם.

אחד מהקליפות הידועות, שתחילתה בפרעה וקליפת מצרים, והמשכה בעמלק וכוחותיו, הוא למנוע את החיבור בין כוח המחשבה של האדם לכוחות הנפש שלו, כדי שכוחות המחשבה - שמושפעים בפועל מהנשמה האלוקית, לא יאירו וישפיעו על כוח הרגש והמעשה שבאדם, ומכיון שיש הפסק בין כוחות המחשבה לכוחות הנפש, אזי גם אם בשעת עסק האדם בעסקיו ובמעשיו יש בו ידיעה מעורפלת של כוחות המחשבה, אינה אלא ידיעה חיצונית בעלמא - כאדם שידוע איזה דבר שאינו נוגע לו ולמעשיו כלל, ואין כח זה נקרא בגדר "זכרון" אלא בגדר שכחה.

הדרך הנכונה בה מכניעים את כוחו של עמלק שהוא השכחה, היא לחבר את כוח המחשבה שמושפע מהנשמה לכח המעשה, באופן שזוכר ומקושר באמת בדעתו באלקותו ית"ש, בכל מידותיו ומעשיו, וחיבור זה נעשה בעולם הזה על ידי תכיפות המחשבה והמעשה, ולכן כל שני פעולות שיש חיבור ביניהם בסוד המחשבה חובה לחברם ולהסמיכם זה לזה ביותר, כמו שאמרו "תיכף לנטילה ברכה".

ועומק הענין בכך שהזמן המפסיק בין המחשבה למעשה גורם להפסק רוחני בין המחשבה למעשה, הוא, מכיון שה'זמן' הוא כידוע מציאות מחודשת שהיא חלק מהעולם הזה, והוא האופן שבו אנו מקבלים סדר שפע שכלי מסודר

לפי סדר ההשתלשלות, שהוא מלשון (סוכה א, ט) המשלשל דפנות מלמעלה למטה¹, שכל שפע שכלי יורד מכח השפע השכלי שקדם לו, וכן שפע המעשה יורד על ידי שפע הרגשי והשכלי שקדם לו, משום שכל שכל הוא שורש לשכל הבא מכוחו, ואע"פ שבעולמות העליונים שהם עולמות האחדות, נעשה הכל בפעם אחת, אמנם כאן בעולמות התחתונים שהם בעלי גבול, ובפרט בעוה"ז שגוף האדם הוא מגושם ואינו יכול לקבל את השפע האלוקי אלא בסדר השתלשלות מדרגה אחר מדרגה, על כן גם השפע הרוחני יורד אליו בגבול ולפי סדר, באופן של הקדמת המוקדם למאוחר, אבל השכל ברוחניות, הוא למעלה מהזמן².

וענין זה נמשל לאדם שיש לו רצון בתענוג כל שהוא, ורוצה להוציא התענוג לידי פועל על ידי איזה בית גדול, וכל מחשבתו זו היא ברגע ובפעם אחת - כי המחשבה הוא בהתענוג היוצא על ידי הבית, אבל כשרוצה לעשותו בפועל ועוסק בעשיית הבית, מוכרח להקדים כמה הקדמות שכליות עד שהדבר יובן למקבלים שהם מוגבלים בכלי מחשבתם ואינם תופסים את עצם רצונו, ומטעם זה בעולם הזה שהוא עולם המעשה, מוכרח כל דבר להיות במשך זמן.

וידוע שעולם העשיה הגשמי הוא אמצעי לגלות את הכוחות הרוחניים, וזהו תכליתו של האדם בעולם הזה להיות מרכבה לאורות העליונים - מידותיו ית"ש המאירות לעולם כולו בטובו ברצונו הטוב, ולפי זה נמצא שכל מי שעושה איזה מעשה בגשמיות שמקושר לאיזה דבר חכמה, ועושהו שלא בתכיפות לאותו דבר חכמה הרי הוא גורם בכך שברוחניות יהיה ג"כ הפסק בין זה לזה.

ובפרט לענין חיוב "תיקף" לנטילת מים אחרונים, שמבואר בדברי האר"י הק'

הוספות והערות

עולם שלמעלה ממנו, וכל העולמות היו נבראים ומתפשטים ומשתלשלים והולכים זה תחת זה בזמנים שונים ומאוחרים זה אחר זה, עד שהגיע זמן בריאת עולם הזה, ואז נברא בזמן הראוי לו אחר בריאת העולמות העליונים אשר עליו, ודי בזה כי לא נוכל להרחיב ולהעמיק ביאור זה הענין ככל הצורך ואין וכמה ומתי עכלה"ק.

וביאור הדברים ביאר בדברי שא"ם (ס) שזמן עולם הזה הוא אחר זמן עולם שמעליו, ובעולם העליון אין לנו השגה במהות הזמן, ולכן אין

1. ועיין פע"ח שער חג הסוכות פ"ב מה שפירש בזה על דרך הנ"ל.

2. ובענין הזמן ברוחניות ראה עין חיים (שער א ענף א): והנה מן העת וזמן אשר התחיל התפשטות והשתלשלות האורות והעולמות הנ"ל מאז התחיל הויות הנבראים כולם זה אחר זה, עד שבא הדבר אל המציאות אשר הוא עתה, וכפי סדר ההתפשטות וההשתלשלות כסדר הזמנים זה אחר זה כך נעשה, ולא היה אפשר להקדים או לאחר בריאת עוה"ז כי כל עולם ועולם נברא אחר בריאת

שהפוגם בזה פוגם בכוח הרוחני של הכתף³, ורבינו מבאר שהכוונה היא לכוח הזכרון שהוא החיבור בין המחשבה לנפש, והטעם בפשטות הוא משום שהמים האחרונים תכליתם כידוע להפריד מהאדם את כח הקליפה⁴ של עמלק, אשר רבינו מבאר כי אופן הכנעת קליפה זו של עמלק שהיא השכחה הוא על ידי כח הזכרון דקדושה⁵, והיינו כדי לחבר בין האכילה לברכת המזון שאחריה (כדוגמת מים ראשונים שהם לקשר בין המחשבה למעשה ובין הנשמה לגוף⁶, וגם בהם נאמר תיכף לנטילה

הוספות והערות

ולכן אנו צריכים ג"כ לקדשו במאכל ובמשתה וכסות, מה שאין כן עמלק.

לזאת אמר משל למה הדבר דומה למלך כו' על שולחן מלא כנ"ל, על ידי זכירות שבת אנו ממשיכים כנ"ל, משקינח את התמחוי כו' כנ"ל, ר"ל שאין כתיב זכור את עמלק, אלא את אשר עשה לך עמלק, שהוא הכח והחיות והמלוכה והגבורה שהיה בו, שעל ידי זה עשה כל זה, וזה הוא הכל חיות הבורא ב"ה שהוא כלוא ומשוקע בו, ותפוס בתוך גופו הקליפה החזקה מבחינת הסטרא אחרא המנגדת להקדושה, כמו שכתוב ולא ירא אלהים. ועל ידי זכירותנו בדביקות הבורא ב"ה, שהוא מנוחה ותענוג כנ"ל, יהיה בנו כח להוציא בלעז מפיו, שהוא החיות והניצוץ הקדוש שבו, מתוך הקליפה וסטרא אחרא, ולדבק בשורשו. וזהו שכתוב (פסוק יט) והיה בהניח ה' אלהיך לך כו', כי כשתהיו דבוקים במנוחה ותענוג כנ"ל, אז ממילא גם מלמטה יהיה לך מנוחה מכל האויבים. תמחה את כו', שתוציא חיותו ממנו כנ"ל, וזהו נקרא קינוח התמחוי. וזהו שכתוב על שולחן ריקם. ולכן כתב כאן תמחה בת', ובפרשת בשלח (שמות יז, יד) אמחה בא', רוצה לומר שיהיה נמחה כל חיותו ממנו, שהם כל האותיות מא' ועד ת'.

6. כמו שכתב הרש"ש (נהר שלום יט, ב) בכוננות נטילת ידיים לאחר שפירש דכוננת נטילת ידיים היא להמשיך שפע מעולמות החכמה והבינה הנקראים "אבא ואמא", לעולמות התחתונים שהם זעיר אנפין ומלכות, וסיים "אחר כך יגביה ידיו וינטלם ויכוין להעלות ולרומם לזו"ן ו"ה הנק' גופא דכללות האצילות, להלביש לאו"א י"ה נשמה חיה הנק' נשמתא דכללות האצילות וינשאם לאו"א להלביש לא"א קוץ היו"ד יחידה דכללות, ויכוין

לשאול למה בריאת עולם הזה היה בזמן שהיה. 3. מחברת הקודש (שער השבת): גם צריך אדם לזוהר שלא להפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון, שפעם אחת היינו לפני מורי [האר"י] ז"ל ה"ה ובא חכם א' וסיפר לו כי זה כמה ימים שהיה לו כאב בכתף שלו. והשיב לו מורי זל"ה כי כאב זה בא לו על שעבר על מה שאמרו רז"ל תיכף לנטילה ברכה הכוונה על נטילת מים האחרונים שתיכף צריך לברך בה"מ והוא קרא פ' א' של משנה בנתיים לכן בא לו כאב בכתף על שעבר על תיכף" רז"ל:

4. כמו שאיתא בזה"ק (ח"ג רעג, ב): מים אחרונים, דתקינו לון בגין מלח סדומית המסמא את העינים, אמאי אקרון חובה, אלא בארח רזא, סם המות שריא על ידן מזוהמין דעבדי בהו ברכה, ועל כוס דמברכי עליה בלא טהרה, אקרי טמא, ומה כוס דשותין בו טמא לברכה, עד דהוו מטהרי ליה בהדחה מלגו ומלבר, כל שכן ידוי, ובגין דא מים אחרונים חובה:

5. כמו שכתב רבינו לעיל בפרשתן וזל"ק: נראה לפרש, דהוקשה להמדרש איך שייך תיבת זכור בעמלק, שצריך למחות אותו, כמו שכתוב בפיט (יצר לפרשת זכור) ומח שמו וזכרו, ונמח זכרו מלהזכירו, בזכרון קדוש. ואיך יעלה ויבוא בזכרון ישראל הקדושים, שזכרונם תמיד דבוק בהבורא עולם ב"ה.

דבשלמא שבת קודש ניחא, שעל ידי שיהיה שבת בזכרון תמיד (שהוא) שהקב"ה ברא כל העולמות, ושבת ונח ביום השביעי, והמשיך בו מנוחה ותענוג שהוא האין סוף ב"ה כמו שכתוב לעיל בפרשת [נח] (ד"ה אלה), ועל ידי זה אנו ממשיכים תענוג (ב) [ו]בהירות ושפע הבורא ב"ה בכל העולמות,

ברכה⁷, וגם שם עיקר העבודה היא להמשיך זכרון דקדושה בחינת שבת - זכור את יום השבת לקדשו⁸).

ובעומק יותר - פעולת הזריזות הוא שמראה שעושה הדבר ברצון ובנדבה, ופעולת העצלות הוא שעושה הדבר דרך כפיה הנקרא בספרי החסידות 'אחוריים', היינו בלי חיבור פנימי לרצון והמחשבה של המעשה, ולכן מובא בכתבי האר"י הק' כי השכחה היא בבחינת אחוריים⁹, וממילא כשעושה פעולה בלי תכיפות לשורשה שהיא המחשבה שלה, גורם בזה להגביר את כוחו של עמלק, אשר רבינו מבאר כאן כי ממנו נמשכים כוחות השכחה.

והדברים עולים ככפתור ופרח עם דברי המדרש המובא בדברי רבינו¹⁰ שממשיל את זכירת השבת להבאת התמחוי - תחילת הסעודה, ואת זכירת מחיית עמלק לקינוח התמחוי¹¹, וכאמור לעיל שזכירת השבת שווה לעבודתה של נטילת ידיים לסעודה שהיא חיבור הידיים עם המחשבה כמו שכתוב "שאו ידיכם קודש" וכמו שנפסק בהלכה שיש להרים את הידיים כנגד הראש, וזכירת מחיית עמלק היא על ידי שנוטלים את קצות האצבעות ומשפילים אותם למטה¹² - אשר זה מורה על התחזקות כוח הזכירה דקדושה על ידי שמשליכים השכחה לעמלק שהוא למטה - רחוק מהמחשבה, וזה בחינת קינוח סעודה בשולחן ריקם שנמשל למחיית עמלק.

הוספות והערות

שלהם הם הריבוע והאחוריים של שני שמות הנזכרים שהם הוי"ה ואהי"ה דמילוי יודין ושניהם גי' תשכח:

10. לעיל בד"ה בפסוק זכור כו'.

11. מדרש תנחומא (כי תצא ז, ב) אע"פ שכתוב בשבת זכור ובעמלק זכור אינן שוין, אמר שלמה כמקרה הכסיל גם אני יקרני משל למה הדבר דומה למלך שעשה סעודה וזימן את האורחים, נכנס הקערה לפניו מלא כל טוב אמר זכור פלוני אוהבי משקנח את הקערה אמר זכור פלוני שונאי כו'.

12. כפסק השולחן ערוך (אר"ח סימן קפא סעיף ה) צריך שישפיל ראשי אצבעותיו למטה, כדי שתדך הזוהמא.

לחבר מים תחתונים לעליונים ולחברם ולקשרם וליחרם עם האריך ביחודא שלם, ויכוין להמשיך מהם שפע על נשמתו וגופו לקשר נשמתו עם גופו.

7. עיין בפוסקים הלכות נטילת ידיים סימן קס"ד.

8. כמובא בדברי רבינו שם - הובאו לעיל בהערות.

9. שער המצות (ואתחנן הקדמה ב' אות ו): בענין השכחה מה ענינה דע כי השכחה נמשכת מן אחוריים דאו"א כי הנה נודע שהפנים שלהם הם הוי"ה ואהי"ה במילוי יודי"ן ושניהם גי' זכור כי מהם נמשכת הזכירה, וזה הוא ענין זכירה זכ"ר י"ה כי הזכירה היא באו"א הנקראים י"ה בבחינת הפנים שלהם שהם ע"ב קס"א. אבל האחוריים

פרק א'

הכתפיים הם כוחות הזכירה

יש לפרש זכור את אשר עשה כו'. אשר קרך בדרך כו', והנה כתיב (ויקרא א, א) ויקרא אל משה כו', ופירש רש"י לשון חיבה, מה שאין כן לאומות העולם כתיב (במדבר כג, ד) ויקר אלהים אל בלעם לשון קרי וטומאה, וכן כאן אשר קרך כו', ופירש"י לשון קרי וטומאה שהחטיאו את ישראל, כמו שכתוב (משלי טז, כח) ונגנן מפריד אלוף, שהוא אלופו של עולם ב"ה, מה שאין כן ויקרא (כא' הוא לשון חיבה ואהבה שהוא ל' דביקות עם הא'.

ולכן כתיב כאן זכור, כי הזכירה הוא בחינת א', שהוא בא מחכמה ובינה ודעת שזוכר את הידוע לו, והחכמה והבינה נקרא א' כמו שכתוב (איוב לג, לב) ואאלפך חכמה ואאלפך בינה, ולכן הוא המוח השלישי הסמוך

ביאור

חיבה ואהבה שהוא לשון דביקות עם הא'.

ולכן כתיב כאן זכור, כי הזכירה הוא בחינת א', שהוא בא מחכמה ובינה ודעת שזוכר את הידוע לו, הזכירה הוא השלב שלאחר גמר בישול השכל הנולד מהחכמה ונגמר על ידי הבינה ונשלם בדעת שהוא המסקנא וההכרעה, ולאחר מכן קיום המחשבה הוא על ידי הזכירה, והחכמה והבינה נקרא א' כמו שכתוב (איוב לג, לב) [אאלפך חכמה ואאלפך בינה], ולכן הוא המוח השלישי הסמוך לכתפיים, מוח הדעת

יש לפרש (דברים כה, יז) זכור את אשר עשה לך עמלק כו'. אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אתריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים כו', והנה כתיב (ויקרא א, א) [ויקרא אל משה כו', ופירש רש"י לשון חיבה, מה שאין כן לאומות העולם כתיב (במדבר כג, ד) ויקר אלהים אל בלעם לשון קרי וטומאה, וכן כאן אשר קרך כו', ופירש"י לשון קרי וטומאה שהחטיאו את ישראל, כמו שכתוב (משלי טז, כח) ונגנן מפריד אלוף, שהוא אלופו של עולם ב"ה, מה שאין כן ויקרא בא' הוא לשון

הוספות והערות

1. עיין שבת (קד, א): אמרי ליה רבנן לרבי יהושע בן לוי אתו דרדקי האינדא לבי מדרשא, ואמרו מילי

לכתפים, כי כתף אותיות תיכף, כי כל מה שהדבר יותר תיכף וסמוך הוא נזכר יותר, ולכן הוא בכתפיים, שהוא הכח של ב' הידים שב' פעמים י"ד בגימטריא כ"ח שהם סמוכים ותכופים להמות, שמשם עיקר החיות והכח, כמו שכתוב (קהלת ז, יב) והחכמה תחיה בו, ולכן חכמ"ה אותיות כ"ח מ"ה.

ובזה יובן המעשה מהאריז"ל באחד שכאב לו הכתף, ואמר לו שיהיה נזהר בדברים שצריכים תיכף כמו תיכף לנטילה ברכה בו כי כתף אותיות תכף, וקיבל עליו להיות נזהר ונרפא עיין שם, עד כאן. ולכאורה

ביאור

בידים המוציא את הכוונה לידי פועל הוא המשכה מהחיות השכלית שיש לאדם, כשרוצה ומהרהר מתוך חשיקה (- מחשבה פנימית) בדבר שרוצה לעשותו, ולכן כשאדם יש לו חיות באיזה דבר נמשך מזה שיש לו כוח רב לעשותו, וכן להיפך, כמו שכתוב (קהלת ז, יב) וְהִתְקַמָּה תְּחִיָּה בּוֹ, וְלֹכֵן חֲכַמֵּי הָאוֹתוֹת כ"ח מ"ה³ משום שהיא המחברת בין הרצון הנקרא 'מה' ו'אין' לגילוי בפועל בבינת הלב ועד העשיה בפועל שהוא 'כח' ו'יש'.

ובזה יובן המעשה מהאריז"ל באחד שכאב לו הכתף ואמר לו שיהיה נזהר בדברים שצריכים תיכף כמו תיכף לנטילה ברכה בו, כי כתף אותיות תכף, וקיבל עליו להיות נזהר ונרפא עיין שם⁴, עד כאן.

שממנו מתחילה הזכירה, הוא מוח השלישי שלמטה משני המוחות שבראש האדם, שהם מוח החכמה ומוח הבינה, כי 'כתף' אותיות 'תכף', כי כל מה שהדבר יותר תיכף וסמוך הוא נזכר יותר, הכתף דהיינו התכיפות שסומך את כלי המעשה – הידים – להמחשבה, היא גורמת שהדעת ימשך על ידי כח הזכירה לכוחות המעשה, כיון שהוא תוכף וסומך את המחשבה והמעשה זה לזה.

ולכן כח הזכרון הוא בכתפיים שהוא הכח של ב' הידים עיקר הכוח של הידים שיוצא לפועל בעשייה נמשך מהכתף ומשם להזרוע כידוע², שב' פעמים י"ד בגימטריא כ"ח שהם הכתפיים סמוכים ותכופים להמוח שמשם עיקר החיות והכח, הכח אשר

הוספות והערות

3. זוה"ק ח"ג כח ע"ב.
4. שער המצות (פרשת עקב): והנה אין להפסיק כלל בין מים אחרונים לברכת המזון, ופעם אחת הייתי

דאפילו בימי יהושע בן נון לא איתמר כוותיהו אל"ף ב"ת אלף בינה.
2. ומכאן לשון הפסוק בזרוע נטויה.

יפלא וכי בשביל שאותיותיהם שוות היאך שייכים זה לזה. ולפי דברינו על נכון כנ"ל שהכתפיים הם סמוכים ותכופים להמוח, וכן יש בהם כח וחיות כנ"ל, מה שאין כן כשאינו נזהר ומפסיק התיכף נעשה הפסק גם כן שם, ולכן כשקבל עליו נרפא.

פרק ב'

כח הזכרון מחליש את כח הקרירות של עמלך

ולכן ב' פעמים כת"ף כגימטריא אלף, מפני שהם סמוכים למוח הזכרון שהוא גם כן בחינת א' כנ"ל וזה שנאמר (שמות כח, יב) על שתי כתפיו

ביאור

ולכאורה יפלא וכי בשביל שאותיותיהם שוות היאך שייכים זה לזה. ולפי דברינו על נכון כנ"ל, שהכתפיים הם סמוכים ותכופים להמוח, וכן [אולי צ"ל ולכן] יש בהם כח וחיות כנ"ל, מה שאין כן כשאינו נזהר ומפסיק התיכף נעשה הפסק גם כן שם, מכך שמפסיק בין המעשה למחשבה היינו בין מים אחרונים לברכת המזון⁵, גורם להפסיק בנפשו את השפע החיות היורד מהראש להכתפיים, ולכן כשקבל עליו שלא להפסיק בין נטילה לברכה נרפא.

ולכן ב' פעמים כת"ף כגימטריא אלף, מפני שהם – הכתפיים סמוכים למוח הזכרון שהוא גם כן בחינת א'

הוספות והערות

אחרונים קודם ברכת המזון מזמור אלהים יחננו כו' כולו, ואחר כך פסוק אברכה את ה' בכל עת כו'. כי הס"א העומדת על השולחן כנ"ל בשם הזוהר, הנה הוא נקרא בכל עת בסוד ואל יבא בכל עת אל הקדש, וכדי לסלקו משם צריך לומר ה' לך ונברך כמ"ש בינוקא פרשת בלק, ולכן אומרים זה הפסוק אברכה את ה' בכל עת כו' תמורת ה' לך ונברך ואחר כך פסוק סוף דבר הכל כו', ואחר כך פסוק תהלת ה' ידבר פי וגומר ואחר כך פסוק ואנחנו נברך יה וגומר ואחר כך יאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' ואחר כך יאמר ברכת המזון. 5. ראה על זה ביאור רחב בהקדמה למאמר זה.

לפני מורי ז"ל, ובא לפני אדם אחד, ואמר לו כי זה לו שני ימים שאירע לו כאב חזק בכתפו, ונסתכל בו מורי ז"ל, ואמר לו כי בא לו כאב זה מפני שהפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון בקריאת פרק משניות, ועבר על מה שאמרו רז"ל [ברכות דף מ"ב ע"א] תכף לנטילה ברכה - דהיינו נטילת מים אחרונים ולכן תכף נהפך לכת"ף והרגיש בו כאב, ולכן צריך לזהר שלא להפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון כלל אפילו בדברי תורה, ואם הוא רוצה לעסוק בדברי תורה כמ"ש רז"ל יעסוק בתורה קודם שיטול מים אחרונים. אמנם אלו הפסוקים צריך לאמרם אחר מים

י חסידות פרשת כי תצא מפורשת

לזכרן, כמו שאמר האריז"ל (שער רוח"ק כט:), נמצא על ידי הזכירה לא יהיה קרך בלא א', ויהיה ויקרא עם א' שהוא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, וזה שנאמר והיה בהניח ה' א-להיך לך מכל איביך מסביב... תמחה בו, שלא יהיה עוד שום צימצום המגביל להקדושה ח"ו.

ובזה יובן מה שאמרו חז"ל (גיטין פח, א) **על** (דברים ד כה - כו) **ונושנתם בארץ** [אבד תאבדון מהר וכו'], מהרה דמארי עלמא תתנ"ב שנה כמנין ונושנתם עד כאן, לפי זה איך אנו מתפללים מהר והבא עלינו ברכה ושלוש וכן על כל דבר שיושיענו מהרה.

ולפי דברינו הנ"ל על נכון, כי המדות פורעניות וצמצום ח"ו שהוא רחוק מאוד מהאחדות והחיות שהוא המוח והכתפים, כמו שמשמעות

ביאור

רבינו שעל ידי המנוחה שהוא סוד הדביקות בחי החיים ב"ה בכח הזכרון שהוא דעת והתקשרות חזק, מכלים את עמלק שהוא כח הפירוד הגורם שכחה.

ובזה יובן מה שאמרו חז"ל (גיטין פח, א) **על** (דברים ד כה - כו) **ונושנתם בארץ** [אבד תאבדון מהר וכו'], מהרה דמארי עלמא תתנ"ב שנה כמנין ונושנתם עד כאן, לפי זה איך אנו מתפללים בברכת אהבת עולם מהר והבא עלינו ברכה ושלוש, וכן על כל דבר שיושיענו מהרה.

ולפי דברינו הנ"ל על נכון, כי המדות פורעניות וצמצום ח"ו שהוא רחוק מאוד מהאחדות והחיות שהוא המוח והכתפים, כל מהות הפורעניות היא צמצום שפע טובו ית"ש, הנגרם על ידי ריחוק הנבראים מהחיות האלוקי

כנ"ל שבמוח הזכרון שהוא הדעת מתחברים ומתייחדים החכמה והבינה הנקראים 'אלף', וזה שנאמר (שמות כח, יב) **על שתי כתפיו לזכרון, כמו שאמר האריז"ל** (שער רוח"ק כט:), **נמצא על ידי הזכירה לא יהיה קרך בלא א' מלשון 'מקרה' שהוא בלי מחשבה, אשר על זה נאמר "אשר קרך בדרך", ומזה נמשך תשישות כח הנמשך מחיות המוח, שעל כך נאמר "ויניב בך כל הנישלים אתריך ואתה עיף ויגע", ויהיה ויקרא עם א' שהוא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי קריאה שהיא חיבור המחשבה והדיבור.**

וזה שנאמר **וְהָיָה בְהִנִּיחַ ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אִיבֶיךָ מִסְבִּיב... תִּמְחָה בו', שלא יהיה עוד שום צמצום המגביל להקדושה ח"ו, כמבואר לעיל בדברי**

חפירות דברת שלמה מפורשת יא

תיבת ונושנתם שתרגום של ישן הוא עתיק לשון נעתק, רחוק הרבה מאוד, מה שאין כן כשאנו מתפללים להמשיך רחמים בדביקות הבורא ב"ה, שהוא המוח ששם הוא רחמים גמורים וחיים סמוכים תכופים באחדות כנ"ל, וזה שנאמר (ישעיה נז, א) כי קרובה ישועתי לבוא כו'.

ביאור

שהוא שנים רבות, מה שאין כן כשאנו מתפללים להמשיך רחמים בדביקות הבורא ב"ה המשכת הרחמים היא על ידי שממשיכים לעולם דביקות הבורא שהוא ית"ש מקור הרחמים והחסדים, שהוא המוח ששם הוא רחמים גמורים וחיים סמוכים תכופים באחדות כנ"ל וזה שנאמר (ישעיה נז, א) כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות כו'.

שנמשך לעולם על ידי התורה ומצוותיה, כי מאתו לא תצא הרעות, כמו שמשמעות תיבת ונושנתם, שתרגום של ישן הוא עתיק לשון נעתק, רחוק הרבה מאוד על ידי שחטא, וכהמשך לשון הפסוק שם – "ונושנתם בארץ והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני ה'" כו', על כן תכלית המהירות עד בוא הפורענות המוזכרת הוא תנ"ב שנה